

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานพระราชบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ยศทหาร

พุทธศักราช ๒๕๖๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕)

เจ้าพระยาอมรรต

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีพระราชบัญญัติยศทหารขึ้นโดยเฉพาะ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยศทหาร พุทธศักราช

๒๕๖๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกบรรดาทกกฎหมาย กฎ และ
ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ยศทหารมีตามลำดับดังนี้

๑. สัญญาบัตร

ลำดับยศและเทียบยศ		
ทหารบก	ทหารเรือ	ทหารอากาศ

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓/-/หน้า ๕๓๑/๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕

จอมพล	จอมพลเรือ	จอมพลอากาศ
พลเอก	พลเรือเอก	พลอากาศเอก
พลโท	พลเรือโท	พลอากาศโท
พลตรี	พลเรือตรี	พลอากาศตรี
พลจัตวา	พลเรือจัตวา	พลอากาศจัตวา
พันเอก	นาวาเอก	นาวาอากาศเอก
พันโท	นาวาโท	นาวาอากาศโท
พันตรี	นาวาตรี	นาวาอากาศตรี
ร้อยเอก	เรือเอก	เรืออากาศเอก
ร้อยโท	เรือโท	เรืออากาศโท
ร้อยตรี	เรือตรี	เรืออากาศตรี

๒. ประทวน

ลำดับยศและเทียบยศ		
ทหารบก	ทหารเรือ	ทหารอากาศ
นายดาบ		
จ่าสิบเอก	พันจ่าเอก	พันจ่าอากาศเอก
จ่าสิบโท	พันจ่าโท	พันจ่าอากาศโท
จ่าสิบตรี	พันจ่าตรี	พันจ่าอากาศตรี
สิบเอก	จ่าเอก	จ่าอากาศเอก
สิบโท	จ่าโท	จ่าอากาศโท
สิบตรี	จ่าตรี	จ่าอากาศตรี

มาตรา ๕^๓ ผู้ใดจะเป็นทหารสัญญาบัตรยศชั้นใดได้นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้น เว้นแต่ผู้ที่มียศเป็นทหารสัญญาบัตรอยู่แล้วรับราชการประจำในสังกัดใหม่ กองทัพอากาศหากยศไม่ตรงกับสังกัดกองทัพนั้น ก็ให้มียศตามกองทัพที่สังกัดใหม่ในชั้นเดียวกับยศเดิมได้ ตั้งแต่วันที่มิมีคำสั่งให้รับราชการประจำในสังกัดใหม่

มาตรา ๖ ผู้ที่จะเป็นทหารสัญญาบัตรนั้นต้องเป็นผู้ที่มีวิพยานะตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดไว้ เว้นแต่ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นพิเศษ

^๓ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยศทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๗^๔ การแต่งตั้งผู้ใดให้ว่าที่ยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นใดชั่วคราว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจแต่งตั้งผู้ใดให้ว่าที่ยศสัญญาบัตรชั้นใดชั่วคราวได้ เว้นแต่การแต่งตั้งว่าที่ยศนายทหารสัญญาบัตรชั่วคราวของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ให้อยู่ในพระราชวินิจฉัยของผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์

มาตรา ๘^๕ ผู้ใดจะเป็นนายทหารประทวนชั้นใดได้นั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศออกประทวนแต่งตั้งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ เว้นแต่การแต่งตั้งนายทหารประทวนของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ให้อยู่ในพระราชวินิจฉัยของผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์

มาตรา ๙ ผู้ที่จะเป็นทหารประทวนนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีวิถฐานะตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดไว้ เว้นแต่ผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งเป็นพิเศษ

มาตรา ๑๐ ผู้ที่ได้รับยศทหารอยู่แล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้คงมียศต่อไปตามเดิม

มาตรา ๑๑ ทหารผู้ใดที่มีได้มียศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกกฎกระทรวงเทียบฐานะกับยศทหารได้

มาตรา ๑๒^๖ การถอดหรือการออกจากยศสัญญาบัตรจะกระทำได้โดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ การให้ออกจากว่าที่ยศสัญญาบัตร หรือการถอด หรือการออกจากยศประทวน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งสั่งได้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพัทยุทธเสนา

นายกรัฐมนตรี

^๔ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๕ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๖ มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๓

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ พุทธศักราช ๒๔๘๔^๗

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการให้เป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ พุทธศักราช ๒๔๘๔^๘

มาตรา ๓ สถาปน์ราชฎรได้พิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติศทหาร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕^๙

มาตรา ๓ ในกฎหมายว่าด้วยศทหารและบรรดากฎหมายอื่นใด ซึ่งมีคำว่า “นาย” ประกอบยศทหารอยู่ด้วยนั้น ให้ตัดคำว่า “นาย” ออกทั้งสิ้น

ถ้าผู้ที่ได้รับยศทหารเป็นหญิง ให้เติมคำว่า “หญิง” ท้ายยศนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติศทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๔^{๑๐}

พระราชบัญญัติศทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๗^{๑๑}

พระราชบัญญัติศทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๑^{๑๒}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือตามที่มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติศทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติให้นายทหารที่มียศจอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ รับราชการอยู่จนตลอดชีวิตนั้นไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้เพื่อให้ นายทหารดังกล่าวรับราชการเช่นเดียวกับข้าราชการทั่วไป

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘/-/หน้า ๓๖๗/๑๑ มีนาคม ๒๔๘๔
^๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘/-/หน้า ๘๙๘/๘ กรกฎาคม ๒๔๘๔
^๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙/ตอน ๗๖/หน้า ๒๓๕๙/๘ ธันวาคม ๒๔๘๕
^{๑๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘/ตอนที่ ๘๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘/๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๔
^{๑๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑/ตอนที่ ๑๖/หน้า ๔๔๑/๙ มีนาคม ๒๔๙๗
^{๑๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕/ตอนที่ ๕๐/หน้า ๒๘๙/๑ กรกฎาคม ๒๕๐๑

พระราชบัญญัติศททหรร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๕^{๑๓}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้บัญญัติให้กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อกองบัญชาการทหารสูงสุด จึงเป็นเหตุให้ผู้บัญชาการทั้งสามกองทัพ แต่งตั้งยศนายทหารประทวนไม่ได้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้เพื่อให้ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ แต่งตั้งยศนายทหารประทวนได้ดังเดิม กับสมควรให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม แต่งตั้งยศนายทหารประทวนได้ด้วย

พระราชบัญญัติศททหรร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖^{๑๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์มีภารกิจในการถวายอารักขาและถวายพระเกียรติองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท และพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ในพระราชพิธีตามที่ได้รับมอบหมาย และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตพระราชฐาน ตลอดจนวางแผน อำนวยการประสานงาน ดำเนินการ และกำกับงานในหน้าที่ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมควรให้การแต่งตั้งว่าที่ยศนายทหารสัญญาบัตรชั่วคราวและการออกประทวนแต่งตั้งนายทหารประทวนของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ อยู่ในพระราชวินัยของผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรี/ผู้จัดทำ
๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒
ปณตกร/ปรับปรุง-เพิ่มเติม
๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
วิมล/ปรับปรุง
๓ ธันวาคม ๒๕๕๖
ณัฐพร/ตรวจ
๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖

^{๑๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙/ตอนที่ ๒๕/หน้า ๒๙๗/๑๓ มีนาคม ๒๕๐๕
^{๑๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐/ตอนที่ ๑๐๙ ก/หน้า ๕/๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖